

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

4173781

การฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1

Adult and Geriatric Nursing Practicum 1

JUTATIP TEPSUWAN
MSN,RN
Faculty of Nursing, NPRU

ผู้ป่วยหญิงอายุ 72 ปี มาด้วยตาขวามัว 2-3 ปี มีโรคประจำตัวเป็นเบาหวาน
ความดันโลหิตสูง รักษาด้วยการรับประทานยา

ตรวจร่างกาย VA ตาขวา 20/200 , C PH 20/100 ตาซ้าย 20/70

Tn. 16 mmHg BE

Dx senile cataract right eye set OR for Phaco c IOL under LA RE
tomorrow 10.00 น. แบบ ODS

Pre-operative order

- สระผม ฟอกหน้าให้สะอาด งดใช้แป้งและเครื่องสำอางทุกชนิด
- OcuSofe lid scrub plus : scrub รอบตาข้างที่ผ่าตัด
- หยอดตาข้างที่ผ่าตัดด้วย

- 0.5% tetracain ed. 1 ครั้ง ก่อน dilate

→ 8.00

- 1% Mydriacyl ed. q 15 นาที x 4 ครั้ง

→ 8.05-8.20-8.35-8.50

- 10% Phenylephrine ed q 15 นาที x 4 ครั้ง

→ 8.10-8.25-8.40-8.55

- Poly oph ed. q 15 นาที x 4 ครั้ง

→ 8.15-8.30-8.45-9.00

- Paracetamol (500) 1 tab O on call

- Ciprobay (250) 2 tab O on call

Post-operative order

- V/S as usual
- Observe pain if > 4 notify
- หลังผ่าตัด 1 ชั่วโมง กลับบ้านได้
- Home medication as order
- F/U 1st day Post-op วันที่.....
- พรงี้เปิดตาที่ผ่าตัด เช็ดตา sterile c NSS + ครอบ eye shield

การขุ่นของแก้วตาซึ่งส่งผลให้แสงทะลุผ่านไปได้ทำให้ตามัวหรืออาจมองไม่เห็น

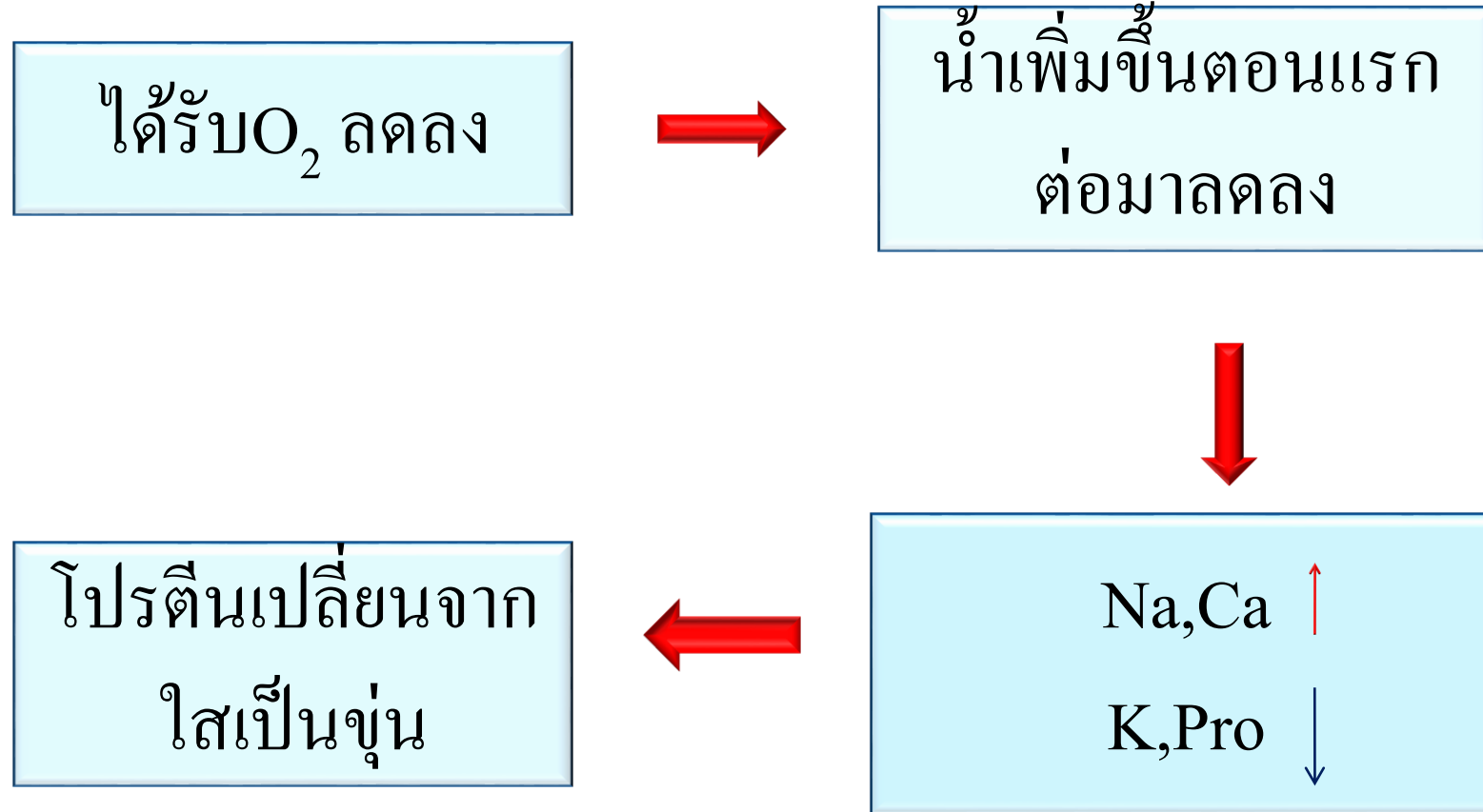
สาเหตุ

1. ปัจจัยทั่วไป เช่น อายุ ผู้ที่ทำงานกลางแจ้ง
2. ปัจจัยทางด้านสุขภาพ ได้แก่ พันธุกรรม ผู้ป่วยเรื้อรัง
3. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

ชนิดต้อกระจก

1. ต้อกระจกในวัยสูงอายุ (Senile cataract)
2. ต้อกระจกโดยกำเนิด (congenital cataract)
3. ต้อกระจกทุติยภูมิ(secondary cataract)

พยาธิสภาพ

อาการและอาการแสดง

1. ตามัวลงช้าๆ
2. มองเห็นภาพซ้อน (diplopia)
3. สายตาสั่นลง
4. รูม่านตาจะเห็นขุ่นขาวเมื่อส่องดูด้วยไฟฉาย
5. ส่องตาด้วย Direct ophthalmoscopy บริเวณรูม่านตาจะเห็นเป็นเงาดำตามขนาดและรูปร่างของแก้วตาที่ขุ่น

การประเมินทางการพยาบาล

- visual field
  - Visual acuity test →
  - Tonometry
  - Slit lamp examination
- Snellen chart
  - E chart

ชนิดของการผ่าตัด

1. Intracapsular cataract extraction (ICCE)
2. Extracapsular cataract extraction (ECCE)
3. Extracapsular cataract extraction with Intraocular Lens (ECCE C IOL)
4. Phacoemulsification with Intraocular Lens (PE C IOL)

อาการแทรกซ้อนหลังผ่าตัดต่อกระจก

1. ความดันลูกตาสุง(Increase intraocular pressure:IOP)
2. การดึงรั้งของแผลเย็บ(Stress on the suture line)
3. เลือดออกในช่องหน้าม่านตา (Hyphema)
4. การติดเชื้อ (Infection)
5. Vitreous prolapsed
6. ท่อทางเดินน้ำตาเกิดการติดเชื้อ

ข้อวินิจฉัยการพยาบาล

ระยะก่อนผ่าตัด

- 1 เสี่ยงต่อเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากตามัว
- 2 วิตกกังวลหรือกลัว เนื่องจากขาดความรู้ในการปฏิบัติตัวก่อนผ่าตัด
- 3 มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนภายหลังทำผ่าตัดเนื่องจากขาดความพร้อมในการผ่าตัด

การพยาบาลก่อนผ่าตัด

ข้อวินิจฉัยการพยาบาล

ระยะหลังผ่าตัด

- 1 ปวดตาเนื่องจากเนื้อเยื่อบาดเจ็บหลังผ่าตัด
- 2 เสี่ยงต่อการติดเชื้อที่ตาข้างที่ผ่าตัด
- 3 เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุเนื่องจากถูกปิดตา
- 4 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันไม่ครบถ้วนเนื่องจากถูกปิดตา
- 5 พร่องในการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้านเนื่องจากขาดความรู้

การพยาบาลหลังผ่าตัด

การพยาบาลหลังผ่าตัด: F/U 1st day Post-op

เสี่ยงต่อการติดเชื้อที่ตาข้างที่ผ่าตัด

- ประเมินอาการและอาการแสดงของการติดเชื้อ
- แนะนำผู้ป่วยเกี่ยวกับวิธีทำความสะอาดใบหน้า
- เน้นไม่ให้ผู้ป่วยเปิดตา ใช้นิ้วมือแยงตาหรือขยี้ตา
- ปิดผ้าปิดตา และครอบที่ครอบตา
- ปฏิบัติการพยาบาลอย่างถูกต้องด้วยวิธีปลอดเชื้อทุกขั้นตอน
- หยอดยาตามแผนการรักษา

พร้อมในการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้านเนื่องจากขาดความรู้

1. อธิบายการปฏิบัติตัวเมื่อกลับไปอยู่บ้าน ได้แก่
2. เช็ดตาข้างที่ผ่าตัดและล้างฝากรอบวันละครั้ง
3. ครอบฝากรอบตาเป็นเวลา 1เดือนครึ่งถึง 2เดือน
4. ห้ามน้ำเข้าตาข้างที่ผ่าตัด เป็นเวลา 1เดือนครึ่งถึง 2เดือน
5. ห้ามขยี้ตา เช็ดตาแรงๆ

พร้อมในการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้านเนื่องจากขาดความรู้

6. หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่มีฝุ่นละอองมากๆและไม่ให้ลมตีปะทะหน้าแรงๆ
7. ห้ามทำงานหนักและห้ามสะท้อนตาข้างที่ผ่าตัด
8. รับประทานได้โดยนอนสระในท่านอนหงาย
9. อ่านหนังสือ คู่มือที่สนับได้ ถ้ารู้สึกเมื่อยตาก็หยุดพัก
10. สอนผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับการเช็ดตา ยาหยอดตา ยาป้ายตา ตามแผนการรักษา
แนะนำให้ผู้ป่วยทราบเกี่ยวกับอาการผิดปกติที่ควรมาพบแพทย์ทันที

คำแนะนำเมื่อจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้าน

- รับประทานยา หยอดตาป้ายตาตามแพทย์สั่ง
- ให้คู่มือ แผ่นพับ คำแนะนำ การปฏิบัติตนเมื่อกลับบ้าน
- ยาโรคประจำตัวเดิมรับประทานได้ตามปกติ ยาละลายลิ่มเลือดที่แพทย์สั่งคให้เริ่มรับประทานได้หลังผ่าตัด 1 วัน
- ควรเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ หลีกเลี่ยงของที่แข็งและเหนียวและเครื่องหมักดอง สุรา บุหรี่
- อาการที่ผิดปกติที่ควรมาพบแพทย์ทันที
- ควรมาตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง

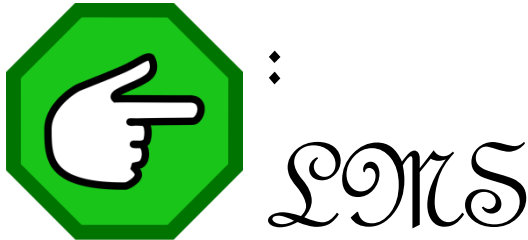
การเช็ดตา ยาหยอดตา

อุปกรณ์การเช็ดตา

- สำลี sterile
- Sterile water for irrigation
- NSS, alcohol
- Glove sterile
- ผ้าเช็ดมือ sterile
- ชามรูปไต
- Eye shield , พลาสเตอร์

อุปกรณ์การหยอดตา

- ยาหยอดตา
- Cotton bud sterile
- ชามรูปไต

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม